

21.08.2023

Asia/12

§ 499

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026

HEL 2023-008427 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026 seuraavan lausunnon:

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu HSY:n strategian 2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden parantaminen.

HSY:n toiminta ja sen kehittäminen HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä on tärkeää ja onnistunutta. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa hyvin näihin yleisiin tavoitteisiin.

HSY:n tavoite investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta on kannatettavaa. HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen ja suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilynee suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvu korkeasta investointitasosta huolimatta on huolestuttavaa. HSY:n tulee investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista siten, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. HSY:n tulevaisuuden tavoite kattaa kustannukset käyttömaksuilla ja vähentää uuden velan määrää on kannatettavaa. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntaosuus rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia. EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resursien tehostamisen vuoksi kaupunki esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoitustasosta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSY pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2023 mennessä.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman en-

simmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous päätti marraskuussa 2022.

Ehdotuksessa Helsingin kuntaosuus on HSY:n perussopimuksen mukaisesti vuodelle 2024 2 345 000 euroa, vuodelle 2025 2 409 000 euroa ja vuodelle 2026 2 472 000 euroa.

Tavoite investointikauden tarkastelujakson pidentämisestä edistää Helsingin ja HSY:n investointien oikea-aikaista yhteensovittamista erityisesti merkittävien hankkeiden osalta. On kuitenkin syytä varautua mahdollisesti suurienkin kaupunkilähtöisten hankkeiden siirtymiseen sekä kustannusten muutoksiin.

Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen investoinnit tulee kattaa kerättävillä maksuilla. HSY pitää edelleen yllä korkeaa investointitasoa lainarahoituksella, joka johtaa kasvaviin rahoituskuluihin. HSY kuitenkin tavoittelee maksurakennemuutosta, joka parantaa kuntayhtymän kustannusvastaavuutta ja tämän tulisivin olla tavoitteena. Kuntayhtymän tasapainoinen talous tukee pitkällä aikajänteellä myös jatkuvasti kasvavan saneerausvelan vähentämistä.

Kuntaosuus rahoitettava ilmastotyö

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulisi esittää päätöksenteon tueksi yksilöidyt perusteet kuntaosuusrahoituksen kohdentumisesta sekä ilmastotyön osalta vaikuttavuuden arviointi kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Helsingin kaupunki on asettanut tiukat, perustellut ja selkeästi mitattavat ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteet ja uudelleenohjelmoinut vaikuttavuuden ja tavoitelähtöisyyden pohjalta ilmastonmuutoksen hillintään liittyvän työnsä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, hiilinolla vuonna 2040 ja hiilnegatiivinen tämän jälkeen. Samalla kaupunki edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista yhä tavoitelähtöisemmin.

Aika ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi käy vähiin ja tavoitteisiin pääseminen edellyttää entistä vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia toimia

21.08.2023

Asia/12

sekä entistä suurempaa tarkoituksenmukaisuutta ilmatorahoituksen kohdentamisessa. Ilmastotyön rahoituksen tulee kohdistua ensisijaisesti ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttaviin ja perusteltuihin toimenpiteisiin.

Kuntaosuuden jakautuminen ilmasto-, ilmansuojelu- ja tietoyhteistyön kesken ei käy ilmi lausuttavana olleesta materiaalista. Ilmastotyön kannalta on huomioitavaa, että ilmastotyötä tehdään Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueella kuntaosuuksin myös muualla kuin erillisellä sopimuksella rahoitetussa Ilmastoinfossa.

Omistajaohjauksen tavoitteet

HSY:

1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	2. Ympäristövastuullisuuden lisääminen	3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen
Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman toimeenpano, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi, velkaantumisen hillitsemiseksi sekä taksojen maltillisiksi korotuksiksi 2. Toimintamenot euroa/asukas	Mittarit: 1. Kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2024: vähintään 52 % (vuoden 2025 tavoitetaso 54 %) 2. Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2024: enintään 92 000 t CO ₂ -ekv 3. Hiilineutraalisuussuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen hiilineutraalisuustavoitteeseen 2030 pääsemiseksi	Mittarit: 1. Asiakasryhmä- ja toimintokohdainen asiakastyytyväisyys vuosittain 2. Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä, tavoitetaso 2024: enintään 19 %

- a. Muu omistajalinjaus: Kuntayhtymän vuoden 2024 osalta valmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus.

Lisäksi yhteisesti keskusteltavaksi kumppanuusindeksin toteuttaminen, jossa olisi erikseen jäsenkuntien (ym.) substanssikumppanit ja toisaalta omistajaohjaukseen liittyvät kumppanit. Indeksi voisi olla tarkoituksenmukaista toteuttaa, vaikka sitä ei otettaisikaan operatiivisluonteisena asiana osaksi omistajaohjaustavoitteita.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI93 2001 1800 2050 59
Alv.nro
FI02012566

21.08.2023

Asia/12

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.08.2023 § 394

HEL 2023-008427 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvion ja -suunnitelman perustuu HSY:n 2023-2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Kaupunkiympäristölautakunta piti HSY:n toimintaa ja sen kehittämistä HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä tärkeänä ja onnistuneena. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa näihin yleisiin tavoitteisiin hyvin.

HSY:n tavoitetta investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta pidetään kannatettavana. HSY:n toiminnassa, suunnitelmassa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä

suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve niin kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen kuin suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilynee suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvua kaupunki pitää korkeasta investointitasosta huolimatta huolestuttavana. HSY:n tuleekin investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista niin, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. Kaupunki pitää kannatettavana HSY:n tulevaisuuden tavoitetta kattaa kustannukset käyttömaksuilla sekä vähentää uuden velan määrää. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntaosuus rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia. EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resurssien tehostamisen vuoksi kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoituksesta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Käsittely

08.08.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Lisätään toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

21.08.2023

Asia/12

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Susa Eräranta, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52179
susa.eraranta(a)hel.fi

Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri: 09 310 22467
valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F193 2001 1800 2050 59

Alv.nro

F102012566